

De interpretatie van "On a Memory of Beauty" by George Sutherland Fraser" uit de bundel "The Traveller has Regrets" (1948)

Bij de uitleg van een gedicht kan men zich afvragen of het belangrijk is om de achtergrond te weten van het gedicht: waarom heeft de dichter het geschreven, wat is de context, maakt het gedicht deel uit van een bepaalde literaire stroming, heeft het een maatschappelijke of politieke lading of is het een persoonlijk verhaal.

Oftewel: kunnen we het gedicht zonder enige voorkennis lezen? Is het dan waardevol genoeg? Laten we dat eerst eens proberen...

Het gedicht laat na een eerste lezing een melancholisch gevoel achter: het gaat over mooie, maar kortstondige beelden en ideeën die leven in het hoofd van de dichter en hij deelt met ons, de lezers.

De beelden van de natuur ("sea, stone, spring sea-froth, cloud, wave, swans") bewegen de dichter tot een herinnering aan een verloren liefde ("that moved it once, forget the woman, a girl, might every spring her form renew, beauty gone"). Deze liefde was van grote schoonheid ("beauty ...shone") maar tevens van korte duur ("beauty but for a moment shone, momentary aspect, the sieve of memory cannot save"). En diep weggestopt in de herinnering bestaan nog de "incredible wild things" : zijn dat de "wilde liefdesnachten" waar een van onze inzendingen in een vrije vertaling over schrijft?

Deze natuur beeldspraak doet ons denken aan de Romantiek, aan het gedicht van Wordsworth "I wandered lonely as a cloud", waarin de mooie beelden van de natuur (de narcissen om het meer) de dichter tot melancholie stemt maar ook tot troost. Het concept van het tijdelijke, het kortstondige van de schoonheid, de liefde en het leven in het algemeen is het belangrijkste thema in de sonnetten van William Shakespeare. In sonnet 18 ("Shall I compare you to a summer's day) schrijft hij o.a. : "thy eternal summer shall not fade".

Bewust of onbewust flirt Fraser dus met grootse thema's uit de literatuur. Misschien deed hij dit bewust: hij was een erudiet lezer en literair criticus en paste wellicht deze kennis toe in het gedicht. Of misschien onbewust: hij bevond zich op een mooie plek aan zee (in zijn geboorteland Schotland?) en de plek deed hem aan een kortstondige liefdesaffaire denken?

Hoe dan ook, Fraser, de dichter, creëert prachtige beelden en gedachten maar hanteert een simpele stijl. Het gedicht stamt uit zijn vroege periode en heeft de duidelijke en directe stijl die met name zijn vroege werk karakteriseert. Een simpel rijmschema, alliteratie, korte regels en geen ingewikkelde gekunstelde woorden. Het gaat hem duidelijk om de sfeer, de boodschap.

De bundel waar het gedicht uit komt "The traveller has regrets" werd geschreven in 1948 en bevat oorlogspoëzie. Het is de bundel die hem naamsbekendheid geeft in de literaire wereld.

Fraser bleef zijn hele leven actief in die wereld: als criticus, als auteur van boeken over dichters, als docent aan de universiteit van Leicester maar hij bleef ook zelf gedichten schrijven. Hij overleed in 2013.

Misschien was hij, naar eigen zeggen, geen originele schrijver, maar wij hier zijn het bewijs dat zijn werk ertoe deed.